

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/251/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316211931
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4316211931.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcov: 1. Z. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XX, 2. E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XX, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussman 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zastúpený Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 12. mája 2017 č. k. 9C/256/2016-59 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobcom v 1. a 2. rade sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 28. 04. 2014 je zmluvná podmienka uvedená pod častou 3. bod 3. ako dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (§ 551 Občianskeho zákonníka) "klient výslovne a neodvolateľne súhlasí, aby mu v prípade, že sa omešká so splácaním úveru/revolvingového úveru/záväzkov vyplývajúcich z RZ viac ako jeden mesiac, t. j. nezaplatí minimálne dve po sebe nasledujúce splátky úveru/revolvingového úveru, uskutočňoval platca mzdy mesačné zrážky zo mzdy, a to až do splatenia čerpaného úveru / revolvingového úveru v celom rozsahu vrátane príslušenstva, a aby zrazenú sumu poukazyval na účet CETELEM-u. CETELEM s týmto spôsobom zabezpečenia záväzkov klienta súhlasí. Táto dohoda sa vzťahuje aj na budúcich platcov mzdy klienta, ako aj na iné príjmy klienta, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia zaobchádza ako so mzdou. Náklady spojené so zrážkami nesie klient. Bez samostatného podpisu, ktorým klient vyjadrí súhlas s touto dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov neplatná" je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 551 ods. 1, § 34, § 37 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj zisteným skutkovým stavom.

1.1. Vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalovaného uzatvoril dňa 28. 04. 2014 so žalovanou v 1. rade ako dlžníčkou a žalovaným v 2. rade ako spoludlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere a o vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb, na základe ktorej bol žalobcom poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 2.000 eur, ktorý sa žalobcovia zaviazali splácať v 60-tich mesačných splátkach po 49,72 eura a revolvingový úver s výškou úverového rámca 5.000 eur s aktuálnou výškou úverového rámcu 600 eur. Súčasťou tejto zmluvy v časti 3. bod 3 bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzavretá podľa § 551 Občianskeho zákonníka. Listom zo dňa 22. 12. 2015 požiadal žalovaný platiteľa mzdy žalobcu v 2. rade

Poľnohospodárske družstvo Kukučínov o vykonávanie zrážok zo mzdy a to v maximálne možnej výške povolenej OSP s tým, že dlh činil 2.429,56 eura, omeškanie čiastky 204,72 eura. Predmetom konania tak bolo určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov z dôvodu, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

1.2. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ako aj zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, keď právny režim sa spravuje zákonmi upravujúcimi ochranu spotrebiteľa a podporne Občianskym zákonníkom. Žalobcovia v tomto právnom vzťahu vystupujú ako fyzické osoby - spotrebiteľia a právny predchodca žalovaného vystupoval ako podnikateľ poskytujúci verejnú službu, pričom zmluva bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými, vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti spotrebiteľa meniť text a podmienky zmluvy. Táto úverová zmluva podľa obsahu nepochybne patrí medzi spotrebiteľské zmluvy.

1.3. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti dohoda o zrážkach zo mzdy, uzatvorená stranami 28. 04. 2014, neobsahovala. Neobsahuje predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovacej pohľadávky, prípadne zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne jeho ďalšie pohľadávky voči žalobcom, ktoré do budúcnosti vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov, je neurčité, preto neplatné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedenej zabezpečovacej pohľadávky. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občiansko-právnych vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahov, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nemôže byť vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, pre ktoré pohľadávky, v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcov. Pri uzatváraní dohody dlžník - spotrebiteľ musí poznať druh pohľadávky, ktorú zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. V danom prípade dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov dlžníka bola súčasťou úverovej zmluvy, bola zakomponovaná priamo do formulárovej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, pričom časť 3. bod 3. zmluvy je dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá neobsahuje ani druh a ani výšku zabezpečovanej pohľadávky, ale len všeobecné konštatovanie, že v prípade omeškania splátok platiteľa mzdy dlžníka bude v prospech veriteľa vykonávať zrážky zo mzdy. Práve takto neurčito znejúca dohoda o zrážkach zo mzdy sa prejavila v ďalšom postupe žalovaného, ktorý požiadal platiteľa mzdy žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom najprv neuviedol výšku mesačnej zrážky, jasne a zrozumiteľne ani výšku dlhu a až v ďalšom liste určil výšku mesačnej zrážky. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere je v rozpore s ust. § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže nebola jasná a zrozumiteľná, ale ani slobodná. Žalobcovia, keďže táto dohoda bola zakomponovaná do úverovej zmluvy, nemali možnosť ju odmietnuť, naopak, podpísaním spotrebiteľskej zmluvy automaticky boli viazaní aj touto časťou zmluvných podmienok o zabezpečení pohľadávky. Žalovaný nepreukázal ani to, že žalobcov poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, hoci je uvedený postup osobitne dôležitý v prípade spotrebiteľských zmlúv. Je povinnosťou súdu ex offio skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky strany sporu. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym vonkajším zásahom, a preto možnosť skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky je prostriedkom hodným na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 Smernice 93/13/EHS, teda na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou. Z uvedeného vyplýva naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení, pretože bez určenia neplatnosti dohody by právne postavenie žalobcov ako dlžníkov bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené ich právo disponovať so svojou mzdou. Je nutné ešte poukázať aj na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ktorý jednoznačne zakotvuje, že neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. S poukazom na uvedené súd určil, že dojednanie v časti 3. bod 3 o zrážkach zo mzdy žalobcov je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

1.4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 CSP a žalobcom, ktorí mali v konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný, ktorý namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil tým, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru dlžníkovi vo výške 2.000 eur. Podľa zmluvy mal byť poskytnutý úver splatený prostredníctvom 60-tich mesačných splátok vo výške 49,72 eura, pričom celková čiastka k zaplateniu bola vo výške 2.841,60 eura. Pre prípad neplnenia peňažných povinností dlžníka zo zmluvy uzatvorili so žalobcami dohodu o zrážkach zo mzdy. Nakoľko dlžník nesplácal poskytnutý úver riadne a včas, a vzhľadom na to, že účastníkom dohody o zrážkach zo mzdy bol aj spoludlžník (žalovaný v 2. rade), dňa 22. 12. 2015 požiadal zamestnávateľa spoludlžníka o vykonanie zrážok zo mzdy. S poukazom na ust. § 551 Občianskeho zákonníka mal za to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď uviedol, že dohoda o zrážkach musí obsahovať výšku dohodnutých zrážok. Zo znenia zákonného ustanovenia nevyplýva takáto údajná náležitosť dohody o zrážkach zo mzdy. Zákonodarcu sám určil výšku zrážok zo mzdy, a preto má za to, že v dohode o zrážkach zo mzdy nemusí byť uvedená výška zrážok zo mzdy, keďže jej maximálnu výšku určuje priamo zákon. Poukázal na zmluvu, kde na str. 5 obsahuje časť 3. bod 20, kde je priamo uvedené, že „Klient súhlasí s Dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uvedenou v bode 3, časť 3.“ Žalobcovia mali zmluvu k dispozícii bez určenia časovej lehoty na jej podpis. Mali preto dostatočný priestor na oboznámenie sa so zmluvou, a teda ich tvrdenie je potrebné považovať za účelové. Pokiaľ súd vo svojom rozsudku uviedol, že žalobcov nepoučil o následkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, poukazuje na to, že žalobcovia mali dostatočný priestor oboznámiť sa so znením zmluvy, pričom táto skutočnosť vyplýva aj zo samotného výsluchu žalobcov. Títo mali zmluvu vo svojej dispozícii, mali dostatočný priestor oboznámiť sa s ustanoveniami zmluvy a zároveň aj s dohodou o zrážkach zo mzdy, príp. sa mohli obrátiť na CETELEM, príp. na akýkoľvek iný subjekt so žiadosťou o vysvetlenie. Keďže žalobcovia na pojednávaní konanom dňa 12. 05. 2017 uviedli, že majú celkovo 10 úverov, má za to, že mali vedomosť o uzatvorenej dohode o zrážkach zo mzdy, avšak teraz účelovo tvrdia opak. Záverom poukázal na to, že nebol povinný poučovať žalobcov o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy. Táto povinnosť by mu vznikla, ak by predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy sa uzatvárali po 01. 05. 2014, kedy nadobudla účinnosť novela zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená dňa 28. 04. 2014, teda v čase, kedy nemal povinnosť poučiť žalobcov o dôsledku uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy. Z uvedených dôvodov sa domáhal zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenia veci tomuto súdu na ďalšie konanie, alternatívne sa domáhal zmeny rozsudku súdu prvej inštancie a zamietnutia žaloby v celom rozsahu.

3. K podanému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrili žalobcovia, ktorí navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázali na prax súdov, ktoré jednoznačne považujú dohodu o zrážkach zo mzdy zakomponovanú ako zmluvné ustanovenie v zmluve o spotrebiteľskom úvere za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný im predložil zmluvu o úvere na podpis, pričom ustanovenie o zrážkach zo mzdy je zakomponované priamo v zmluve, teda nemali reálnu možnosť nesúhlasiť s touto dohodou o zrážkach zo mzdy a podpisom zmluvy bez ich vedomia podpísali aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalovaný nepreukázal, že zmluvná podmienka o dohode o zrážkach zo mzdy bola s ním individuálne dojednaná aj s poukazom na ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázali aj na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcínová/POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Zároveň poukázali na závery Komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík, zriadenej pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 01. 2011 pod č. 8636/2010-110.98, 113, 179, ktorými v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Z tohto dôvodu preto ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal i na samotnú úverovú zmluvu, ktorá neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., keď v zmluve nie je uvedený údaj o výške a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Aj preto je potrebné danú zmluvu považovať za bezúčinnú a bez poplatkov. Žalovaný by

tak mal nárok len na vrátenie istiny, teda aj z uvedeného dôvodu by bola dohoda o zrážkach zo mzdy neplatná, keďže žalovaný si ňou zabezpečuje pohľadávku vo vyššej výške, než na ktorú má nárok, pretože si ňou zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku. Samotná dohoda o zrážkach zo mzdy musí spĺňať ako každý iný právny úkon základné náležitosti v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal i na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. 02. 2017 sp. zn. 6Co/272/2016. Neurčitosť zmluvného dojednania o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody ako celku.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie jej potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa v 1. rade ako dlžníčka a žalobca v 2. rade ako spoludlžník uzavreli dňa 28. 04. 2014 s právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou CETELEM Slovensko, a. s. Bratislava Zmluvu o spotrebiteľskom úvere a Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a o vydaní kreditnej karty a Rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb, na základe ktorej bol poskytnutý žalobcom úver vo výške 2.000 eur a úverový rámec 600 eur. V zmluve o spotrebiteľskom úvere bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 14,79%, pričom úver sa mal zaplatiť v 60-tich mesačných splátkach s výškou mesačnej splátky 49,72 eura pri stanovenej RPMN 15,84%. Celková čiastka, ktorú mali žalobcovia z titulu úverovej zmluvy zaplatiť, je suma 2.841,60 eura. Konečná splatnosť úveru bola stanovená na 15. 05. 2019. V časti 3. zmluvy o spotrebiteľskom úvere - Spoločné ustanovenia k ZoSÚ a ZoRSÚ v bode 3. je zakotvená dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (§ 551 Občianskeho zákonníka v platnom znení), v zmysle ktorej klient výslovne a neodvolateľne súhlasí, aby mu v prípade, že sa omešká so splácaním úveru/revolvingového úveru vyplývajúceho z revolvingovej zmluvy viac ako jeden mesiac, t. j. nezaplatí minimálne dve po sebe nasledujúce splátky úveru/revolvingového úveru uskutočňoval platca mzdy mesačnú zrážku zo mzdy a to až do splatenia čerpaného úveru/revolvingového úveru v celom rozsahu vrátane príslušenstva, a aby zrazenú sumu poukazoval na účet CETELEM-u. CETELEM s týmto spôsobom zabezpečenia záväzkov klienta súhlasí. Táto dohoda sa vzťahuje aj na budúcich platcov mzdy klienta, ako aj na iné príjmy klienta, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia zaobchádza ako so mzdou. Nakoľko žalobcovia sa dostali so splácaním úveru do omeškania, žalovaný listom zo dňa 22. 12. 2015 vyzval zamestnávateľa žalobcu v 2. rade - Poľnohospodárske družstvo Kukučínov na vykonávanie zrážok zo mzdy.

Žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy, uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28. 04. 2014 v časti 3. bod 3. je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobe vyhovel a uvedenú zmluvnú podmienku vyhlásil za neplatnú.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania tak podrobil odvolaciemu prieskumu výrok súdu prvej inštancie, ktorý vyslovil, že zmluvná podmienka uvedená v úverovej zmluve zo dňa 28. 04. 2014 ako Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, keď žalovaný mal za to, že bola uzatvorená platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka.

7. Súd prvej inštancie si prioritne správne vyhodnotil s poukazom na ust. § 52 ods. 1, ako aj na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že predmetná úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, s tým, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tzv. neprijateľné podmienky. Rovnako správne poukázal na ust. § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je možné uspokojenie pohľadávky zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy, pričom pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch.

8. V zmysle právnej úpravy § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka dohoda o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľskou zmluvou, keďže ju uzatvoril dodávateľ (žalovaný, resp. jeho predchodca) a žalobcovia ako spotrebiteľia a bola obsiahnutá v zmluve o úvere a súvisela s ňou, pretože zabezpečovala splnenie záväzku dohodnutého v zmluve. Niet preto pochyb o tom, že právny vzťah založený medzi stranami

sporu je vzťahom spotrebiteľským, a preto spotrebiteľský charakter majú aj všetky na tento základný právny vzťah nadväzujúce právne úkony, teda aj dohoda o zrážkach zo mzdy.

9. V súvislosti so záverom súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v ktorom zákonodarca vymedzil všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tzv. neprijateľnej podmienky. To neplatí iba v prípade, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné podmienky sa však nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy a ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Uvedené zásady sa vzťahujú aj na vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (dohoda o ručení, dohoda o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.). Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

10. Súd prvej inštancie správne poukázal na tú skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bola súčasťou úverovej zmluvy a zakomponovaná do časti 3. - Spoločné ustanovenia bodu 3., pričom táto dohoda bola koncipovaná všeobecne, v zmysle nej zamestnávateľ mal vykonávať zrážky zo mzdy až do splatenia úveru vrátane príslušenstva, pričom nebolo zrejmé, v akej výške je dlh, ani v akej výške je príslušenstvo. Napriek tomu, že samotná úverová zmluva bola žalovaným zaslaná na podpis a žalobcovia mali priestor na oboznámenie sa s ňou, žalobcovia nemohli ovplyvniť obsah úverovej zmluvy, v ktorej bola zakomponovaná aj dohoda o zrážkach zo mzdy, pretože túto mohli iba ako celok prijať a podpísať, pričom nemali na výber, či dohodu o zrážkach o mzde príjmu, alebo nie. Podpisom úverovej zmluvy tak boli automaticky viazaní aj časťou 3., kde v spoločných ustanoveniach v bode 3. bola zakomponovaná dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Je nesporné, že žalobcovia mali záujem získať úver a museli tak súhlasiť s vopred pripravenou formulárovou zmluvou, ktorá obsahovala aj podmienku o zabezpečení pohľadávky žalovaného formou dohody o zrážkach zo mzdy. Práve s poukazom na túto skutočnosť súd prvej inštancie správne vyhodnotil nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle žalobcov uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy a ako takú ju vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, ktorá i s poukazom na Smernicu Rady č. 93/13EHS z 05. 04. 1993 v spojení s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nepožíva právnu ochranu.

11. Pokiaľ sa žalovaný v podanom odvolaní bránil tým, že označenie pohľadávky v dohode o zrážkach zo mzdy nie je povinnou náležitosťou v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, odvolací súd uvádza, že táto námietka nie je dôvodná. Písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy je možné zabezpečiť uspokojenie pohľadávky veriteľa, avšak takáto dohoda musí byť jasná a zrozumiteľná. Je tomu tak preto, že dohoda o zrážkach zo mzdy nezabezpečuje len samotný úver, ale aj úroky, príp. zmluvné pokuty a iné príslušenstvo, ako aj náklady spoločnosti, ktoré vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok voči dlžníkovi. Dohoda o zrážkach zo mzdy preto nezabezpečí len nároky vyplývajúce zo zmluvy o úvere, ale aj ďalšie nároky. V takomto prípade práve inštitút vopred uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá nebola v danom prípade individuálne dojednaná, umožňuje tak obísť taký dôležitý prvok práva, akou je ex offo súdna kontrola zmluvných podmienok, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Je nesporné, že posudzovaná dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bola zakomponovaná do úverovej zmluvy, do jej spoločných a prechodných ustanovení, s ktorými sa síce žalobcovia mali možnosť oboznámiť, avšak nemohli ovplyvniť obsah takejto zmluvy. Ak má byť dohoda o zrážkach zo mzdy akceptovaná súdmi ako platná, musí byť výsledkom zmluvnej autonómie strán a slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Je nesporné, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola zakomponovaná do spoločných ustanovení úverovej zmluvy, má typovo formulárový charakter, ktorý žalobcovia jednoznačne nemohli ovplyvniť. Takto zakomponovaná dohoda o zrážkach zo mzdy nebola založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale je ponechaná na vôli veriteľa, do akej výšky pohľadávky a jej príslušenstva bude vymáhať pohľadávku poskytnutú titulom úverovej zmluvy a tá zrážkou zo mzdy povinnej osoby. Bez toho, aby súd vyhodnotil skutočnú existenciu a výšku dlhu a túto výšku si žalovaný stanovil cez dohodu o zrážkach zo mzdy, nemôže požívať právnu ochranu a je preto potrebné takúto dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku uzatvorenú v neprospech žalobcov ako spotrebiteľov, ktorá je v rozpore s § 53 Občianskeho zákonníka, keď žalobcovia v čase vzniku úverovej zmluvy boli nútení uzatvoriť aj dohodu o zrážkach zo mzdy, resp. podpísaním samotnej úverovej zmluvy podpísali aj dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom takáto

dohoda nebola medzi stranami individuálne dojednaná. Takáto zmluva jednoznačne spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

12. Zákonodarca novelou zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01. 05. 2014 v § 5a posilnil ochranu spotrebiteľa, keď zakotvil neprípustnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o následkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobcovia, ktorí mali v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).